זריחתה של השקיעה – פרק י”ג

הזכרתי פעם את הגינה עם המפל המלאכותי שאני מגיעה אליה לאחר ההליכה בשדרה? שני מקומות, מיקרוקוסמוס של העיר המקיפה אותם.

השדרה נמצאת בעיר שלי. אני מכירה בעל פה את כל הפינות הדורשות תיקון. בספסל ליד העץ חלק מהמשענת הרוס. חודשים רבים שזה ככה. לא נראה שמישהו מתכוון לתקן. ילדים נכנסו לערוגת הפטוניות, רמסו את הפרחים. לא שותלים אחרים במקומם. זהו מוות ידוע מראש. עטיפות של ממתקים עפות ברוח, מנקה הרחובות אוסף אותן כלאחר יד. בגינה הגדולה בעיר השכנה אי אפשר למצוא שום לכלוך על הרצפה. הדשא גזום יפה ומחוץ למפל עומד איש עם חכה גדולה, דג עלים יבשים שנשרו מהעצים. אני עולה ויורדת במדרגות שמשני צדי המים הזורמים. ספסלי מתכת פזורים לכל האורך. יש רווח מספיק ביניהם, מאפשר שיחות פרטיות. בזמן האחרון המקום נהיה אתר מוביל לפגישות, תפאורה יפה לקשר שמתחיל בהיסוס. אפשר לדבר בדקות הראשונות על העצים הגזומים יפה ומנין הגיעו לפה הברווזים. בחור יושב בקצה אחד של הספסל משוחח עם בחורה שיושבת בקצה השני, גם ביניהם יש רווח הולם. בזמן שאני פוסעת במרץ אני דגה שברי משפטים, והמוח שלי עושה מהם סיפור שלם. הבחורה בשמלה מנוקדת מספרת שהיא אוהבת לבשל. הבחור מתעניין מה בדיוק היא יודעת להכין. האם הוא כבר רואה את התמונה שלו דופק בדלת ואישה בסינר מנוקד אוכלת אתו במטבח?

אני נזכרת בפגישות שלי עם הלל. רק בפגישה הראשונה ישבנו בלובי בית מלון בטיילת. חנוט בחליפה ועניבה וכבול לכורסא, ראיתי שהגוף שלו שרוי בחוסר מנוחה. בפגישות הבאות, מזל שהגעתי עם עקבים נמוכים, הוא הציע שנסתובב. כאורך הפגישה זמן ההליכה. כבר אז, תוך כדי שיחה על דברים העומדים ברומו של עולם, גם באמצע משפט, הלל היה מציין לפני שמות של צמחים שראינו בדרך. בחור עירוני, גר בבית משותף, לא בן של חקלאי או משהו דומה, מה לו ולעולם הצומח? ראיתי בדבר סוג של הבטחה. כרטיס ביקור לעולם פנימי עשיר, מתבונן. חשבתי, מה עוד אגלה?

שמענו שהוא “בחור מצוין, מידות טובות. חרוץ, נמרץ, ידיים טובות, לא בטלן”. מבין השורות עלה שקשה לו לשבת. יכולתי בעצמי לומר את זה עם כל הצעדות שעשיתי אתו.

באחת מפגישות המרתון הללו הוא דיבר על ‘חבר מהישיבה , גאון , מתמיד עצום עם זיכרון לא מהעולם הזה ’. כדי שלא אפספס עד כמה הבחור שהוא מדבר עליו יוצא מכל סקאלה אפשרית , הוא שאל אותי , “מבחן סיכה את יודעת מה זה ?” ידעתי אבל נתתי לו להסביר . “תקשיבי , בדקנו אותו לא פעם אחת . הבחור לומד מסכת ויודע אותה מכל הכיוונים . תתחיל משפט והוא ימשיך אותו . שמנו סיכה והוא יודע באיזו מילה היא נעצרה . עד כדי כך הוא שוחה בתוך הסוגיה .” הבנתי שהוא מספר לי על החבר כדי שלא יהיו לי אי הבנות . לא רוצה שאצפה ממנו מה שלא שייך . יכולתי להרגיע אותו שמהבירורים עליו כבר הבנו שגם לו יש סיכות אבל מסוג אחר. שמענו שהוא “בחור מצוין , מידות טובות . חרוץ , נמרץ , ידיים טובות , לא בטלן ”. מבין השורות עלה שקשה לו לשבת . יכולתי בעצמי לומר את זה עם כל הצעדות שעשיתי אתו .

*

עכשו המפגשים שלי עם פנינה הם כמו ראש סיכה . נעיצה של מחט ברדיוס קטן , פעם בחודש שעה וקצת , לא צריך יותר כדי לראות את כל התמונה . ומה שאני רואה זה איך הזקנה קופצת עליה . איזה ביטוי . חלקים מתוכה נטרפים .

חמישי לחודש . אני מחכה לדפיקה שלה בדלת , ועד אז מספרת לדניאל סיפור מהספר שהביא מהגן .

במקרר עוגת מוס שחנוך הכין . עשה הכל , כולל הפרדת ביצים . אמא לימדה אותו איך . ספר המתכונים שנתתי לו הולך ומתמלא . הוא מראה לי בשמחה. “סבתא אומרת ואני כותב לבד .” אני שמה לב שההוראות קצרות , היא מנסה לא להכביד . יש שמות למתכונים . אחד מהם הוא “מוס שוקולד שאמא תאהב”. והיא צודקת . הוא מתוק במידה הנכונה . חמש ורבע ופנינה אין . אני מספרת שוב “פעם אחרונה ” את הסיפור , מבקשת למצוא נחמה בטקסט ידוע מראש , סיפור שמסתיים בטוב . אחר כך יורדת לבדוק בחשש ובלב מתוח את הטקסט הלא צפוי .

בלי הקדמה מרוככת של דפיקה בדלת אני מצלצלת צלצול ארוך בפעמון . פנינה פותחת לי אחרי כמה דקות , לבושה בחלוק האדום שלה . יש עליו כתמים של אוכל . לרגליה נעלי הבית עם השערות העדינות . לא נשאר מהן הרבה. על הפנים שלה הבעה של ‘קרה משהו ?’. היא מופתעת לראות אותי .

“רצית משהו ?” היא שואלת אותי . “נפל לך כביסה אצלי ?”

“לא נפל שום דבר. חיכיתי שתבואי ולא הגעת, אז באתי לראות מה קרה.” וכאילו צריך לפתות אותה שתבוא אני מספרת לה על עוגת המוס שחנוך הכין.

“באמת לא שמתי לב לתאריך שכבר הגיע. זה עכשו את אומרת? מיד אני שמה משהו על עצמי ובאה.”

בחודש הבא אותו סיפור, רק העוגה אחרת. חמש וחצי. אני מספיקה לתלות מכונה לפני שאני יורדת אליה. מתארת לעצמי ששוב היא שכחה. בדרך כלל אפשר לשמוע בחדר המדרגות את הטלוויזיה, כמו פס קול שמלווה את החיים שלה. אבל עכשו אני שומעת שקט מעבר לדלת ואף אחד לא מגיע לפתוח. למה זה קורה לי? מה עשיתי רע? לפעמים יש לי מחשבות כמו של ילדה קטנה. אני ממשיכה לדפוק, מתפללת שיהיה הסבר פשוט לכל זה. לבסוף אני שומעת רטינה מהצד השני.

רגע רגע סבלנות. מה קרה? אי אפשר כבר לחכות?

אני שומעת גרירת רגליים. גם רעש של חפצים מוסטים. זה לוקח זמן שבו אני מנסה להבין מה אני שומעת. שום דבר לא הכין אותי לרגע שבו הדלת נפתחת. איך אפשר לתאר את מה שאני רואה?

מהפכת סדום ועמורה במהדורה מודרנית. מה שצריך להיות בארון נמצא בכל מקום אחר. ערמות של בגדים, כלי מטבח, על הרצפה והשולחן. וזה רק קצה הקרחון אני חושבת, רק מה שאני רואה ממקומי בכניסה. לא צריך דמיון מזרחי כדי לדמיין מה קורה בשאר החדרים. פרצו לה לבית. איזה לב יש להם. רואים שזו דירה השייכת לאיש מבוגר וככה לעשות? כנראה הלכה לרופא ובזמן הזה נכנסו גנבים. לא מספיקה יציאה קצרה לקניות כדי לעולל כזה בלגן. פנינה מזמינה אותי להיכנס. אני חוצה את ים החפצים. “מתי כל זה קרה?” אני שואלת אותה, “הלכת לרופא ובאו גנבים? התקשרת למשטרה?”

כנראה הלכה לרופא ובזמן הזה נכנסו גנבים. לא מספיקה יציאה קצרה לקניות כדי לעולל כזה בלגן. פנינה מזמינה אותי להיכנס. אני חוצה את ים החפצים. “מתי כל זה קרה?” אני שואלת אותה, “הלכת לרופא ובאו גנבים? התקשרת למשטרה?”

“מה קשור הרופא לפה?” היא שואלת אותי. “גם המשטרה מה יעשו? בזבוז זמן להתקשר.”

אני נוטה להסכים אתה, גם לי לא נראה שהם יטרחו לתפוס אותם.

“אני אגיד לך מי עשה כל זה,” היא ממשיכה. מה, יכול להיות שהיא יודעת?

“כל מה את רואה פה זה עבודה של פטימה.”

“איזה פטימה?” אני מכירה רק אחת, כלואה בתוך קופסא של טלוויזיה.
“למה יש עוד פטימה את מכירה חוץ מזאתי שסיפרתי לך?” פנינה מסתכלת עלי ומחכה לתשובה.

בשנה הראשונה לעבודה שלי אצל ציטרון הייתי שואלת את אסתי מתי הוא יגיד פעם לעובדות מילה טובה. מילא אני, חדשה ועושה שטויות, אבל מה אתך שמתקתקת הכל כמו שצריך ועם שאר הבנות? למה כל כך קשה לו להחמיא? אסתי, שכבר היה לה ותק של שלוש שנים במקום, אמרה לי חני תתעוררי, את חיה בסרט. הוא לא הטיפוס. הוא מפחד שאם יאמר משהו טוב לאחת מאתנו היא מיד תגיש לו את החשבון, תבקש איזו העלאה במשכורת, הטבה בתנאים. למדתי להיות מציאותית. לפחות בעניין הזה. לימוד חשוב לחיים, כמו שאמרו לי מילדות. בזמן שאני שומעת איך פטימה גנבה לה את השרשרת אני חושבת, מעניין מה היה לאסתי לומר. אם מישהו חי פה בסרט, אז הנה הדוגמא הכי מופרכת.

“רק את זו מהטלוויזיה אני מכירה,” אני אומרת ושותקת, מחכה להסברים שלה.

“מה את אומרת,” היא סוטה מהנושא, “אולי תביאי לפה את העוגה והכל, למה חסר לי עכשו משהו מתוק.” מה אפשר לומר, כמו בסיפור עלילה בנוי היטב היא יוצרת אתנחתות שמגבירות את המתח.

מהר בבית אני מכינה מגש עם כל הדברים. פנינה מפנה את השולחן הקטן שליד הכורסא, שואלת אותי איזו עוגה הבאתי. עם כל הבלגן והעצבים התיאבון שלה לא נפגע.

“שמרים עם קינמון. בדרך כלל אני עושה עם שוקולד אבל התחשק לי לגוון. את אוהבת?”

“עכשו הכל הולך. מה אגיד לך? אולי ככה כשאני יושבת, מכניסה משהו לפה שלי, מן הלילה לא אכלתי, תבוא לי המחשבה לדעת איך היא גלתה המחבוא של השרשרת.”

[illegible]

[illegible]

[illegible]¿„
[illegible]

[illegible]

[illegible]·„
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אותי . אם ככה לא צריכה ממנו שום דבר . באמת, אפילו אגיד לו פעם הבאה יצלצל אלי , שלא יעשה טובה . אחרי שאני אמות כבר מצטער טוב טוב למה לא מתעניין באמא שלו קודם .”